

13.10.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**13 Ekim 2020
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

13 Ekim 2020 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

— Terörle Mücadelede Görev Alan Personelin, Bu Görevlerinin İfasından Doğduğu İddia Edilen Suçlardan Dolayı Yapılan Soruşturma ve Kovuşturmalarda Müdafî Olarak Belirlediği Avukat veya Avukatların Ücretlerinin Ödenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İthalat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Şırnak Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞ

— Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknolojilere Dair Belgelerin Onaylanmasına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/20)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 17/9/2020 Tarihli ve 2018/23077 Başvuru Numaralı Kararı

DÜZELTME: 25/9/2020 Tarihli ve 3018 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile İlgili

Küçükbaş hayvan sütü ürünlerinde üretim artışı hedefleniyor

Koyun ve keçi sütü veya bunların karıştırılmasıyla yapılan peynirlerin tercih edilen ürünler olduğunu söyleyen TÜDKİYEB Başkanı Nihat Çelik, "Koyun ve keçi sütünden elde edilen ürünlerde üretimin artması, sektörün katma değerini yükseltecek, ülke ekonomisine de daha çok katkı sağlayacak." dedi.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, koyun ve keçi sütüyle yapılan peynirlerin tercih edilen ürünler olduğunu belirterek "Koyun ve keçi sütünden elde edilen ürünlerde üretiminin artması sektörün katma değerini yükseltecek, ülke ekonomisine de daha çok katkı sağlayacak." ifadelerini kullandı.

Çelik, yaptığı açıklamada, son yıllarda sadece Türkiye'de değil, dünyada tüketicilerin doğal koşullarda beslenmiş, sağlıklı hayvanlardan elde edilen et ve sütü daha fazla tercih ettiğini söyledi.

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin mera faaliyetlerine dayandığına dikkati çeken Çelik, bu hayvanların eti ve sütü ile bunlardan elde edilen ürünlerin sağlıklı ve doğal olduğunu bildirdi.

Çelik, Türkiye'nin Avrupa'dan çok daha fazla endemik bitki türünü barındırdığına

işaret ederek "Bu topraklarda otlamış küçükbaş hayvanların eti ve sütündeki doğallık ve lezzet, hemen hemen hiçbir yerde bulunmaz. Bu sebepten dolayı, küçükbaş hayvanlarda antibiyotik gibi ilaçlar hemen hemen hiç kullanılmamakta." diye konuştu.

Küçükbaş hayvan sütünün gıda sanayisinde daha çok peynir üretiminde kullanıldığını vurgulayan Çelik, şu değerlendirmede bulundu: "Doğrudan koyun ve keçi sütüyle veya bunların karıştırılmasıyla yapılan peynirler tercih edilen ürünler. Bu peynirlerin fiyatı, inek sütüyle yapılan kaliteli peynirlerden ortalama yüzde 20 daha pahalıya satılmakta. Dünyada da belli süreler bekletilmiş özel peynirler çok yüksek fiyatlarla alıcı bulmakta. Koyun ve keçi sütünden elde edilen ürünlerde üretimin artması sektörün katma değerini yükseltecek, ülke ekonomisine de daha çok katkı sağlayacak."

Süt verimi arttı

Çelik, talebe bağlı olarak son yıllarda hayvan sayıları ve süt üretiminde de önemli artışlar görüldüğünü belirterek 20 yılda koyun sütü üretiminin 774 bin tondan geçen yıl sonu itibarıyla 1 milyon 521 bin tona, keçi sütü üretiminin 220 bin tondan 577 bin tona yükseldiğini ifade etti. Söz konusu dönemde hayvan başına süt veriminin de arttığını dile getiren Çelik, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre Türkiye'nin koyun sütü üretiminde Çin'i geçerek dünyada birinci olduğunu bildirdi.

Türkiye'nin keçi sütü üretiminde de dünya 6'ncısı olduğunu belirten Çelik, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin bu sektöre verdikleri önem ve destekler bunu sağladı. Hedefimiz, 90 milyon küçükbaş hayvan sayısına ulaşmak. Bu sayıya ulaşp, hem et ve süt hem de doğum verimliliğini artırırsak çok daha fazla et ve süt üretimi yaparız. Hayvanları iyi besleyerek en kısa sürede optimal ağırlığa ulaşmak da hedeflerden biri." diye konuştu.

Ekmeğe sessiz-sedasız zam! 10 ay sonra kabul edildi

Ekmeğe yüzde 20 zam talebi 10 ay sonra sessiz sedasız kabul edildi. 200 gram ekmeğin 1.50 TL'ye, 240 gram 1.75 TL'ye çıktı.

Un fiyatları bir yılda yüzde 32.5, pasta maliyetleri 8 ayda yüzde 60 arttı. Fırıncıların, maliyetlerindeki fahiş artışları gerekçe göstererek 2019 Aralık'tan bu yana talep ettikleri ekmeğin zammı, 2020 Eylül itibarıyla İstanbul Ticaret Odası (İTO) komisyonunda kabul edildi.

KİLOGRAM FİYATLARI ÇIKTI

Buna göre, İstanbul'da ekmeğin kilogram fiyatı 6.25 TL'den 7.50 TL'ye çıktı. 200 gram ekmeğin 1.25 TL'den 1.50 TL'ye, 240 gram ekmeğin de 1.50 TL'den 1.75 TL'ye yükseldi.

BAZI İLÇELERDE 2 TL

Cumhuriyet'te Gamze Bal'ın haberine göre; bu fiyatlar ilçelerde peyderpey uygulanmaya başladı. Örneğin 200 gram ekmeğin 1.50 TL'den satıldığı ilk ilçeler Gaziosmanpaşa ve Bayrampaşa oldu. Kadıköy, Beşiktaş ve Sarıyer'in tamamında, Üsküdar ve Maltepe'nin ise bir kısmında bir ekmeğin 2 TL'den satılıyor.

"TEPKİ ALIYORUZ"

Un fiyatları başta olmak üzere maliyetlerindeki artışa dayanamayan esnafın cezaları göze aldığına dikkat çeken İTO 12 No'lu Ekmek Un ve Unlu Mamuller Meslek Komitesi Başkanı Hasan Demir, **"Güncellenen yeni fiyat tarifesine göre 265 gram ekmeğin 2 TL'den satılması yasal. Ancak 2 TL'den satılan ekmeklerin 265 gram olduğunu düşünmüyorum. 240 gramdır. Esnafı ikaz ettiğimizde 'O zaman un fiyatlarını sabitleyin, biz de zam yapmayalım' ya da 'Öyle batacağıma böyle batayım' diye tepkiler alıyoruz"** dedi.

"2 LİRADAN SATILMASI GEREKİYOR"

Ekmeğin zammı taleplerinin neredeyse 1 sene sonra kabul edildiğine dikkat çeken Demir, **"Bu süre zarfı içinde maliyetler sürekli zamlanmaya devam etti. Dolayısıyla aylar sonra kabul edilen zam miktarları da yetersiz kaldı. Şu anda bir ekmeğin İstanbul genelinde 2 liradan satılması gerekiyor. Bu talep esnaf genelinde yaygınlaşmaya başladı. 2021'e girilmesiyle beraber yeni bir zam talebinde bulunacağız"** ifadelerini kullandı.

Geri çekilen düzenleme GDO geri geliyor

Millî Gazete manşet yaptıktan sonra rafa kaldırılan “zehir” demeyi suç sayacak yasa değişikliği bugün yine Meclis’te

Halkın sağlığı ile oynayan gıda şirketlerini korumaya yönelik düzenleme yeniden Meclis’e geldi. Meclis kapanmadan önce sessiz sedasız getirilen ancak kamuoyundan gelen tepkiler üzerine geri çekilen gıda şirketlerini koruyan madde aynen tekrar getirildi. TBMM Genel Kurulu, bu hafta Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin müzakeresini sürdürecektir. Genelî üzerindeki görüşmeleri tamamlanan teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilecek. Kanun teklifi içinde yer alan 29’uncu maddenin yeniden Meclis’e getirilmesi dikkat çekti. Sözde gıdada bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla getirilen 29’uncu madde bu haliyle yasalaşırsa Türkiye’de artık nişasta bazlı şekerlerin, GDO’lu gıdaların ve boyalı ürünler gibi zehir saçan gıdalar hakkında konuşulamayacak ve haber yapılamayacak. Yapılan haberlerde ve beyanatlarda bilimsel veriler aranacak. Bilimsel verileri ortaya koyamayanlar cezalandırılacak.

ZEHİR SAÇAN GIDALAR HAKKINDA KONUŞMAK DAHİ SUÇ OLACAK

Sözde gıdada bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla getirilen 29’uncu madde bu haliyle yasalaşırsa Türkiye’de artık nişasta bazlı şekerler, GDO’lu gıdalar ve boyalı

ürünler gibi zehir saçan gıdalar hakkında konuşulamayacak ve haber yapılamayacak. Yapılan haberlerde ve beyanatlarda bilimsel veriler aranacak. Bilimsel verileri ortaya koyamayanlar cezalandırılacak.

29'UNCU MADDE TORBA İLE DEĞİŞMEDEN GELİYOR

Bundan dolayı söz konusu kanun teklifi içinde yer alan 29'uncu madde küresel gıda şirketlerine büyük bir ayrıcalık sağlayacak. Meclis kapanmadan önce gündeme gelen söz konusu madde kamuoyundan gelen tepkiler üzerine geri çekilmişti.

Ancak TBMM'nin açılmasıyla birlikte torba yasa aynen getirilirken, 29'uncu maddenin de yer alması dikkat çekti.

KÜRESEL BASKILAR DİKKAT ÇEKİYOR

Bilindiği üzere nişasta bazlı şekerlerin sağlığa zararlı olduğuna dair birçok bilimsel veri olmasına rağmen küresel piyasalarda tam aksini ortaya koyan çalışmalarda gündeme getiriliyor. Küresel piyasalardaki baskılardan dolayı nişasta bazlı şekerlerin sağlığa zararlı olduğu bilimsel bir otorite tarafından ortaya konulamıyor. İşte bundan dolayı üniversitelerin ve bilim insanlarının ortaya koydukları çalışmalar resmi bir görüş kabul edilmiyor. Bundan dolayı söz konusu kanun teklifi içinde yer alan 29'uncu madde küresel gıda şirketlerine büyük bir ayrıcalık sağlayacak. Meclis kapanmadan önce gündeme gelen söz konusu madde kamuoyundan gelen tepkiler üzerine geri çekilmişti. Ancak TBMM'nin açılmasıyla birlikte torba yasa aynen getirilirken, 29'uncu maddenin de yer alması dikkat çekti.

TOÇ BİR-SEN MADDENİN TORBADAN ÇIKARILDIĞINI AÇIKLAMIŞTI

Toç Bir-Sen Genel Başkanı Hüseyin Öztürk, Meclis kapanmadan önce geçtiğimiz Haziran ayında gündeme gelen söz konusu kanun maddesinin geri çekildiğini açıklamıştı. Konuyla ilgili olarak yazılı bir açıklama yapan Öztürk, "Kamuoyunda oluşan tedirginlik nedeni ile dile getirilen tepkiler gerek Cumhurbaşkanlığı gerekse Tarım ve Orman Bakanlığı düzeyinde anlamlı bulunmuş ve alınan sağduyulu karar ile söz konusu metnin kanun teklifi içerisinden çıkarıldığı bilgisine ulaşılmıştır" şeklinde açıklama yapmıştı. Söz konusu maddenin gelen torbada aynen yer alması dikkat çekti.

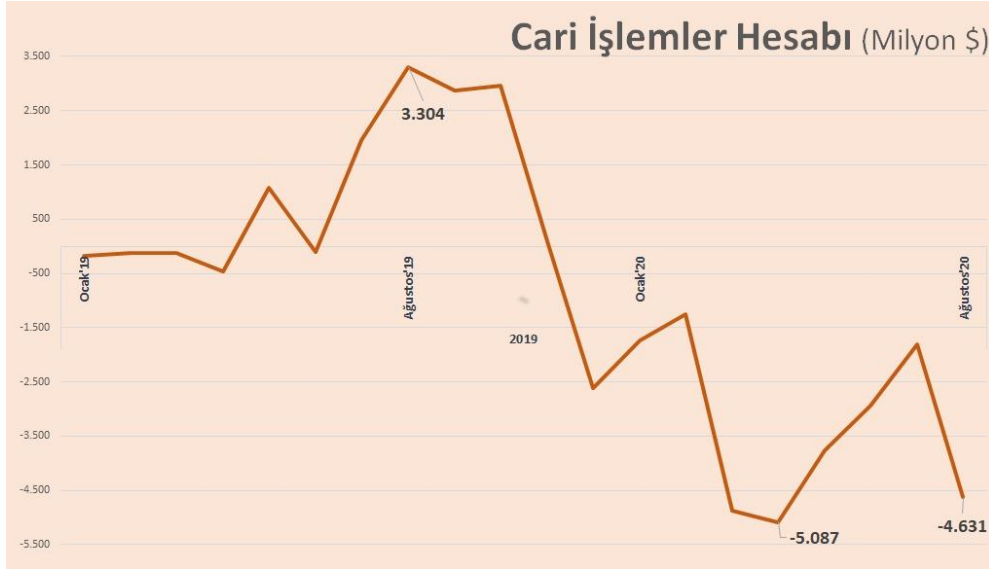
Cari denge ağustosta 4,6 milyar dolar açık verdi

Merkez Bankası tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre, cari denge ağustosta 4 milyar 631 milyon dolar açık verdi. Beklenti cari dengenin 4,6 milyar dolar seviyesinde açık vereceği yönündeydi.

Merkez Bankası tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre, cari denge ağustosta 4 milyar 631 milyar dolar açık verdi. Böylece on iki aylık cari işlemler açığı 23 milyar 203 milyon doları oldu. Bir önceki yılın ağustos ayında 3 milyar 314 milyon doları fazla vermişti. Beklenti cari dengenin 4,6 milyar dolar seviyesinde açık vereceği yönündeydi.

Cari açığın oluşmasında, dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 3 milyar 948 milyon doları artarak 5 milyar 347 milyon dolarına yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin geçen yılın aynı ayına göre 4 milyar 602 milyon dolar azalarak 1 milyar 179 milyona gerilemesi etkili oldu.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı bir önceki yılın ağustos ayında 6 milyar 249 milyon dolar fazla vermişken bu yılın ağustos ayında 973 milyon dolar fazla verdi.

Birincil gelir dengesi kaynaklı net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 589 milyon dolar azalarak 570 milyon dolar oldu. İkincil gelir dengesi kaynaklı net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 16 milyon dolar artarak 107 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımlarında 2 milyar dolarlık çıkış

Ağustosta doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 374 milyon dolar oldu. Bu dönemde, portföy yatırımları 1 milyar 973 milyon dolarlık net çıkış kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, ağustosta yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 1 milyar 7 milyon dolarlık ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 502 milyon dolarlık net satış yaptığı görüldü.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili, ağustos ayında bankalar 286 milyon dolar net borçlanma, diğer sektörler ise 17 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi. Diğer yatırımlar altında ise yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1 milyar 980 milyon dolar ve yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 2 milyar 288 milyon dolar net artış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili ağustos ayında bankalar 100 milyon dolar, genel hükümet 62 milyon dolar ve diğer sektörler 774 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde ise ağustos ayında 7 milyar 602 milyon dolar net azalış gözlemlendi.

Net hata ve noksan kalemi ağustos ayında 2 milyar 845 milyon dolar açık verirken bu kaleminde 12 aylık toplam açık 8 milyar 20 milyon dolar oldu.

Varank: 28 bin kişiye yeni iş imkanının önünü açtık

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, ağustosta 18,3 milyar liralık yatırımı destekleyip 28 bin 411 vatandaşa yeni iş imkanının önünü açtıklarını söyledi.

Twitter hesabı üzerinden yatırım teşviklerinin sonuçlarını değerlendiren Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Ağustosta 18,3 milyar liralık yatırımı destekleyip 28 bin 411 vatandaşımıza yeni iş imkanlarının önünü açtık. En fazla yatırımı 1. Bölge çekerken 5. Bölge ikinci sırada yer aldı. 8 ayda sabit yatırımlar, geçen seneye göre yüzde 32 daha fazla." değerlendirmesinde bulundu.

Varank'ın, paylaşımında yer verdiği infografikte de ağustosta ve yılın 8 aylık döneminde sağlanan teşvik belgelerine ilişkin sonuçlar yer aldı.

Buna göre, ağustosta 911 teşvik belgesi verildi. Yapılacak yatırımların yüzde 57'si imalat, yüzde 24'ü enerji, yüzde 16'sı hizmetler, yüzde 2'si tarım ve yüzde 1 madencilik sektöründe yer alıyor. En fazla yatırımı yüzde 33 ile 1. Bölge çekti, burayı yüzde 20 ile 5. Bölge, yüzde 18 ile 2. Bölge izledi.

Bu yılın 8 aylık verileri ile geçen yılın aynı dönemi kıyaslandığında, belge adedinde yüzde 98, öngörülen istihdamda yüzde 54, sabit yatırımda yüzde 32 artış gerçekleşti.

Bakan Selçuk: Emeklilere son 2 yılda 674,5 milyar TL aylık dedik

Bakan Selçuk, "Emeklilere son 2 yılda 674,5 milyar lira aylık ödemesi gerçekleştirdik." dedi.

Aile, alışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, emeklilere son 2 yılda 674,5 milyar lira aylık ödemesi gerçekleştirildiğini açıkladı.

Selçuk, yaptığı yazılı açıklamada, Bakanlık olarak emeklilerin yanında olmaya devam edeceklerinin altını çizdi.

Bu yıl ağıstosta 8,2 milyon işçi, 2,6 milyon Baė-Kur ve 2,3 milyon memur emeklisi olmak üzere toplam 13,1 milyon emekliye 30,5 milyar lira aylık ödemesi yaptıklarını belirten Selçuk, "Son 2 yılda ise emeklilerimize toplam 674,5 milyar lira aylık ödemesi gerçekleştirdik." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Ekonomik İstikrar Kalkanı" kapsamında emeklilere verdiğı müjdenin kanunlaştığını ve en düşük emekli aylığının 1500 liraya yükseltildiğini aktaran Bakan Selçuk, Ramazan ve Kurban Bayramı öncesinde emeklilere 1000 lira bayram ikramiyesi ödendiğini hatırlattı.

Selçuk, 2018'in Ramazan Bayramı'nda emeklilerin ilk bayram ikramiyesini aldığını, aradan geçen 6 dini bayramda ödenen ikramiye tutarının 64,2 milyar liraya ulaştığını bildirdi.

Emeklilerin refah seviyelerinin artırılması için çalıştıklarının altını çizen Selçuk, "alışarak ülkemizin kalkınmasına katkı sunan, alın teri döken, ülkemizin her bir karışında emeğı ve hizmeti olan emeklilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

Mükellefin 2020 8 aylık borcu 547 milyar lira

Geçmiş yıllarda yapılandırma yasaları sebebiyle cari dönemin vergilerini ödemekte güçlük çeken mükellefler, 2020 yılında ise COVID-19'un ekonomide yarattığı tahribat sebebiyle vergi ödemede zorlandı.

Ekonomik daralma sebebiyle yükümlülüklerini yerine getiremeyen mükellefler, 1 Ekim'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden yeniden yapılandırma konusunda düzenleme beklerken, vergi tahakkuk/tahsilat oranlarındaki tahribat da sürüyor.

Geçmiş yıllarda yapılandırma yasaları sebebiyle cari dönemin vergilerini ödemekte güçlük çeken mükellefler, 2020 yılında ise COVID-19'un ekonomide yarattığı sıkıntılar sebebiyle vergi ödemede zorlandı. 2020 yılı Ocak-Ağustos dönemi itibarıyla tahakkuk eden 1 milyar 184 milyon liralık genel bütçe gelirlerinin 637 milyar liralık kısmı tahsil edilebilirken, tahsilat/tahakkuk oranı yüzde 53.8'de kaldı. Başka bir ifade ile mükellefler 8 aylık dönemde kamuya 547 milyar liralık borcunu ödeyemedi.

Genel bütçe gelirlerinde tahsilat tahakkuk oranı yüzde 53.8 olurken, aynı dönemde tahakkuk eden 754 milyar liralık verginin 510 milyar liralık kısmı ödendi. Genel vergide tahakkuk/tahsilat oranı yüzde 67.7 olarak hesaplandı.

Ancak vergide tahsilat oranının düşmesinde, COVID-19 sebebiyle KDV ve muhtasar beyannamelerinin ertelemeleri de önemli rol oynadı.

Bu dönemde yapılan tahsilatlarda beyana dayalı vergiler düşük oranda kalırken, vergi gelirlerinin büyük kısmını ÖTV, maaş ve ücretlerden yapılan peşin kesintiler, ithalat-ihracatta alınan vergiler oluşturdu. Tahakkuk/tahsilat oranı ocak-ağustos döneminde beyana dayalı gelir vergisinde yüzde 35.1, beyana dayalı KDV’de yüzde 24.4 seviyesinde kaldı.

Buna karşılık, tevkif suretiyle alınan KDV’de yüzde 92.9 gibi yüksek oranla tahsilat yapılırken, bugüne kadar 122 milyar liralık tahsilatın yapıldığı ÖTV’de ise tahakkuk/tahsilat oranı yüzde 88.5 oldu.

Gelir İdaresi Başkanlığı tahsilat tahakkuk oranının belirlenen hedeflerin altında kalmasına gerekçe olarak, mükelleflerin 6736, 7020 ve 7143 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunlar kapsamındaki taksit ödemelerine öncelik vermesini gösterdi.

Dahilde alınan vergilerde tahakkuk/tahsilat (bin TL)

	Tahakkuk	Tahsilat	Tahakkuk/ tahsilat oranı (%)
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	301.000.003	180.759.334	60,1
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	139.999.918	36.480.476	26,1
Beyana Dayanan Katma Değer Vergisi	136.515.575	33.243.323	24,4
Tevkif Suretiyle Kes. Katma Değer Vergisi	3.484.343	3.237.153	92,9
Özel Tüketim Vergisi	138.642.645	122.687.247	88,5
Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	54.107.068	43.826.512	81,0
Motorlu Taşıt Araçları	21.631.443	19.901.851	92,0
Alkollü İçkiler	11.199.772	9.705.997	86,7
Tütün Mamülleri	42.300.179	41.252.687	97,5
Kolalı Gazozlar	908.053	821.073	90,4
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar	8.495.958	7.179.136	84,5

DHV'den 553 milyon liralık tahsilat

Aralık 2019'da çıkarılan kanun ile birlikte mevzuata giren ve özellikle bunu ihdas eden kanun teklifinin yasalaşması aşamasında tartışma konusu olan Dijital Hizmet Vergisinde (DHV) bugüne kadar 553 milyon liralık tahsilat sağlandı. 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 5 Aralık 2019'da yayımlanmış ve dijital hizmet vergilerinin de 1 Mart 2020'den itibaren tahakkuk etmesi hükme bağlanmıştı. Bu verginin mükellefleri, ödedikleri dijital hizmet vergisini gelir ve kurumlar vergisine esas safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebiliyorlar.

Kimlerden alınıyor?

Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri, sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzerleri dâhil) dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetlerden, kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetlerinden (kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler dâhil.)

8 ayda 17 hastane parası yuttu

Giderek kara deliğe dönüşen şehir hastanelerine sadece 8 ayda 17 devlet hastanesi yapılabilecek kadar para ödendi. Ödemeler 25 yıl sürecek, delik her geçen gün büyüyecek.

Devlet bütçesinden şehir hastanelerini işleten şirketlere ödenen kira ve hizmet bedeli 8 ayda 5 milyar 133 milyon liraya ulaştı. Bu yılın ocak-ağustos aylarını kapsayan dönemde yapılan bu ödeme, şehir hastanelerinin ülke kaynaklarını adeta bir kara delik gibi yutup yok edeceğini, halkın kaynaklarının oluk oluk şirketlere akacağını ortaya koydu.

Sağlık Bakanlığı'nın resmi mali tablolarına göre, firmalara sadece 8 aylık dönemde kira ve hizmet bedeli adı altında ödenen bu devasa parayla devlet kendisi hastane yapsaydı, bugün her biri 500'er yataklı 17 tane devlet hastanesi hizmet veriyor olacaktı. Bu parayla devlet hastanesi yerine, devlet kendi kaynaklarıyla şehir hastanesi yapıp kendisi hizmet verseydi, bugün her biri bin 50 yataklı 5 tane şehir hastanemiz olacaktı. Bu yatırımlar sayesinde hastanelerdeki mevcut yatak kapasitesine 8 bin 555 yatak daha eklenecekti. Ancak bu yatırımlara gidecek bu devasa kaynak şehir hastanelerini yapıp işleten firmaların kasasına akacak.

RANT DÜZENİ

Resmi veriler üzerinden teknik çalışma yapan CHP Balıkesir Milletvekili Dr. Fikret Şahin, Cumhurbaşkanlığı 2020 Yatırım Programı'nda genel bütçeden yapılacak 10 yeni şehir hastanesi için 10 milyar 95 milyon lira bütçe ayrıldığına dikkat çekerek şu değerlendirmede bulundu:

8 AYLIK FATURA

“Sağlık Bakanlığı henüz yıl bitmeden, sadece ilk 8 ayda şirketlere 5 milyar 133 milyon lira kira ve hizmet bedeli ödemesi yapmış. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı'nda genel bütçeden yapılacak 10 yeni şehir hastanesi için 10 milyar 95 milyon lira bütçe ayrılırken, hizmetteki 10 şehir hastanesinin sadece kira ve hizmet bedelleri için 5 milyar liradan fazla ödeme yapılması rant düzeninin en açık göstergesidir.

Şehir hastaneleri için kira ve hizmet ödemelerinin sözleşmeler kapsamında en 25 yıl süreceği düşünüldüğünde kamu üzerindeki yük milyarlarca lirayı bulacaktır. Buradan da net bir şekilde anlıyoruz ki; ocak-ağustos aylarında şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedelleri için ödenen miktarla tam teşekküllü 1050 yataklı en az 5 şehir hastanesi ya da 500 yataklı en az 17 devlet hastanesi yapabilir.”

Kaynaklar şirketlere akıyor

2020'nin yatırım programında Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeli dışında yapılan devlet hastanelerinin yatak başına maliyetlerinin 600 bin lira olarak belirtildiğini ifade eden CHP'li Fikret Şahin, Sağlık Bakanlığı'nın yapacağı toplam 10 bin 300 yataklı 10 şehir hastanesinin yatak başı maliyetinin 980 bin 125 lira olacağını belirtti.

Şahin, “Artış şirketlere yaptırılmasa da genel bütçeden yapılacak şehir hastanelerinin yatak başına maliyetleri, bir devlet hastanesinin yatak başı maliyetinden en az 1.6 kat daha fazla. Ödemeler 25 yıl süreceği için devletin yeni kara deliği büyüyecek, kamu kaynakları şirketlerin kasasına akacak, halk yoksullaşacak” dedi.

Suudi Arabistan'da 3 milyar dolarlık kayıp

Suudi Arabistan ile yaşanan kriz en çok müteahhitleri vuracak.

Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Mithat Yenigün, “Müteahhitlerimiz geçen yıl Türkiye aleyhine oluşturulan algı neticesinde Ortadoğu’da en az 3 milyar dolarlık iş kaybı yaşadı” dedi.

Türk müteahhitlerin 2017 ve 2018’de Suudi Arabistan’da üstlendikleri yıllık yeni proje tutarı sırasıyla 2.1 milyar dolar ve 3 milyar dolardı. 2019’da bu rakam 559 milyon dolara indi. Bu yılın 9 ayında ise 21 milyon dolara düştü. Yenigün’ün verdiği bilgiye göre, bu yılın ilk 9 ayında Türk firmaları ülkede 21 milyon dolar bedelinde 4 proje üstlendi.

Yenigün, müteahhitlerin üstlendiği toplam proje tutarının, Suudi Arabistan’ın, Ortadoğu ülkeleri içinde (Irak’ın ardından) ikinci ve tüm pazarlar arasında da 6. ülke konumunda olduğuna dikkat çekiyor. Müteahhitler, Ortadoğu bölgesinde bugüne kadar 107.3 milyar dolar tutarında 2 bin 111 proje üstlendi. Yenigün, “İnşaat firmalarımız tarafından ülkede bugüne kadar toplam 23.9 milyar dolar tutarında 371 proje üstlenilmiş olup bu tutar yurtdışı müteahhitlik hizmetlerimizin yaklaşık yüzde 6’sını oluşturmaktadır” dedi.

Ancak iş dünyası çözüm beklerken hükümet ise uzun süredir sessiz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AB Konseyi Başkanı Michel ile görüştü

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Avrupa Birliği Konseyi Başkanı Michel ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye-AB ilişkileri ve Doğu Akdeniz'deki gelişmeler değerlendirildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği Konseyi Başkanı Charles Michel ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Türkiye-AB ilişkilerinin ele alındığı görüşmede, Doğu Akdeniz'deki gelişmeler başta olmak üzere bölgesel konular değerlendirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Türkiye-AB ilişkilerinin canlandırılması, AB'nin 18 Mart Mutabakatı kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi, Gümrük Birliği ve vize serbestisi konusunda ilerleme sağlanması gerektiğini ifade etti.

Türkiye'nin iyi niyetli yaklaşımına rağmen Yunanistan'ın Doğu Akdeniz'de gerilimi tırmandıran adımlarına devam ettiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin önerdiği Doğu Akdeniz Konferansının gerçekleşebilmesi için AB'den somut adımlar beklediklerini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan topraklarını işgal eden Ermenistan'ın, doğalgaz ve petrol boru hatları ile ulaştırma hatları üzerinde bulunan Tovuz bölgesinin ardından Gence şehrine saldırmasıyla Avrupa'nın enerji arz güvenliğini de tehlikeye attığını belirterek, AB'ye "Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü" konusunda tutarlı bir duruş ortaya koyma çağrısında bulundu.

Rusya 'ateşkes masasında' Türkiye'yi istemiyor

Dağlık Karabağ'daki çatışmada Türkiye'yi devre dışı bırakarak "ateşkes masası" kuran Putin'den ikinci hamle geldi. Rusya, bu kez de Azerbaycan'ın "Barış görüşmelerine Minsk üçlüsü ile birlikte Türkiye de katılsın" teklifini reddetti.

Dağlık Karabağ'daki kanlı işgale 30 yıldır çözüm bulamayan ABD, Fransa ve Rusya'nın eş başkanlığını yaptığı Minsk üçlüsü Azerbaycan ordusu topraklarını geri almaya başlayınca devreye girdi. Ancak ateşkes çağrılarında Erivan'ın işgal ettiği alanlardan çekilmesine ilişkin bir ifade yer almadı. Rusya ise Bakü'yle birlikte işgali dünyanın gündemine taşıyan Türkiye'yi çözüm sürecinin dışında tutmak için hamlelerini artırdı.

'ÇÖZÜM ARAYIŞI AGİT HİMAYESİNDE SÜRMELİ'

Azerbaycan ve Ermenistan dışişleri bakanlarını Moskova'da masaya oturtan Putin, bundan sonraki süreçte de Ankara'yı devre dışı bırakmak istiyor. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev "Türkiye mutlaka bu sorunun çözümünde olmalı. Üst düzey yetkililerle iletişimimiz var" ifadelerini kullandı. Ancak Rusya Dışişleri Bakanı, Bakü'nün bu önerisini reddetti. Sergey Lavrov, çözüm arayışının Rusya, ABD ve Fransa'nın himayesi altında devam etmesi gerektiğini söyledi.

GENCE FERYADI

Ermenistan ordusunun, ateşkesin üzerinden 24 saat geçmeden Azerbaycan'ın Gence kentine füzelerle saldırması sonucu yaralanan sivillerden birinin daha yaşamını yitirmesiyle can kaybı 10'a çıktı. Vahşi saldırıda hayatını kaybedenlerin cenazesinde ise gözyaşları vardı.

RUSYA MASADA TÜRKİYE'Yİ GÖRMEK İSTEMİYOR

Azerbaycan, ateşkes sırasında düzenlenen saldırıda kaybettiği vatandaşlarına ağlarken Rus Dışişleri Bakanı Lavrov Ermeni mevkidaşını ağırladı. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev'in görüşmelere Türkiye'nin de katılması önerisini reddeden Lavrov, Fransa ve ABD ile oluşturdukları Minsk grubunu çözüm için tek adres gösterdi. Savunma Bakanı Akar da Rus mevkidaşını arayarak Ermenilerin sivillere saldırıları konusunda uyardı.

Kremlin, Dağlık Karabağ sorununun çözümü için Türkiye'yi yine diplomasi masasında istemediğini açıkça dile getirdi. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in dün yaptığı açıklamada, Ermenistan'la gerçekleştirilecek görüşmelere Türkiye'nin de dahil olmasını istediğini yinelemesi Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Şoygu tarafından reddedildi.

Aliyev, "Ermenistan'la görüşmeler ne zaman başlayacak bilmiyorum ama Türkiye'nin de katılmasını istiyorum" dedi. Ancak önceki günkü ateşkes ihlallerinin ardından dün Ermeni mevkidaşı Zohrab Mnatsakanyan'ı ağırlayan Lavrov, Dağlık Karabağ'ın geleceğiyle ilgili yürütülen görüşmelere Türkiye'nin de katılması önerisini reddetti.

Lavrov; Rusya, ABD ve Fransa'nın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) himayesi altında çözüm arayışına devam etmesi gerektiğini söyledi. Rus bakan, ateşkesin ihlali konusunda ise "Kurallara uyulmasını bekliyoruz" demekle yetindi.

Mnatsakanyan da, "Azerbaycan'a aktif destek veren Türkiye'nin arabuluculuk yapamayacağını" söyledi. Öte yandan Savunma Bakanı Hulusi Akar, Ermenistan'ın ateşkesi ihlal edip sivilleri vurmasıyla ilgili olarak, "Ermenistan, savaş, insanlık suçu işliyor. Ne uluslararası hukuka ne insani değerlere saygıları var. Bunların hesabını hem tarih önünde hem de uluslararası hukuk önünde bir gün verecekler" açıklamasını yaptı.

Akar, telefonda görüştüğü Rus mevkidaşı Sergey Şoygu'ya da "Ermenistan güçlerinin işgal ettikleri Azeri topraklarından derhal çıkarılmaları ve sivillere yönelik saldırılara son vermeleri gerektiğini" söyledi. Görüşmede Akar tarafından, ateşkesi ihlal ederek sivil yerleşim yerlerine saldıran Ermenistan'ın saldırılarına son vermesinin ve işgal ettikleri topraklardan çıkarılmasının gerekliliği, Azerbaycan'ın çözüm için bir 30 yıl daha bekleyemeyeceği, Türkiye'nin Azerbaycan'ın öz topraklarını geri almak için başlattığı harekatta yanında olduğu vurgulandı.

GENCE'DE CAN KAYBI 10'A ÇIKTI

Ermenistan ordusunun, ateşkesin üzerinden 24 saat geçmeden, Azerbaycan'ın Gence kentine füzelerle saldırması sonucu yaralanan sivillerden birinin daha yaşamını yitirmesiyle can kaybı sayısı 10'a çıktı.

Azerbaycan Ulusal Mayın Temizleme Ajansı Direktörü Gazanfer Ahmedov, Gence'de sivillere ait yerleşim yerini hedef alan füzenin orta menzili balistik füze Elbrus olduğunun belirtildiğini söyledi. Ahmedov, "Saldırıda kullanılan Elbrus füzesinin uzunluğu 1114 metre, 700 kilogram patlayıcı barındırıp menzili 300 kilometredir." bilgilerini verdi.

Cumhurbaşkanı Müşaviri Hikmet Hacıyev de Elbrus'un NATO'daki karşılığının Scud füzesi olduğunu belirtti. Hacıysa, "Scud, orta menzilli balistik bir füzedir ve nükleer başlıklar da taşıyabilir. Dünyadaki birçok savaşa dönüp bakarsak, 500 bine yakın sakini olan bir şehre balistik ve büyük bir yıkıcı güce sahip Scud füzesinin fırlatılması az görülen bir durumdur" açıklamasını yaptı.

Ali Ekber YILDIRIM

13 Ekim 2020

Gıdada ifade özgürlüğü tehlikede mi?

Tarım konusunda önemli değişiklikler öngören “Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde görüşülmeye başlandı. Tasarının geneli üzerinde görüşmeler tamamlandı. haftaya maddeler üzerinde görüşmelere başlanacak.

Hobi bahçeleri, tarım arazilerinin korunması, tütün ile ilgili düzenlemeleri daha önce yazmıştık. Tasarıda gıdada ifade özgürlüğünü tehdit eden, gıda konusunda yayın yapan, açıklama yapan, görüş bildirenlere yönelik cezaların öngörüldüğü iki madde var. Bu maddelerin gıda konusunda ifade özgürlüğünü ortadan kaldıracak endişesi var.

Yapılmak istenen düzenleme neyi öngörüyor?

Tasarının 28.maddesi ile 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 3’üncü maddesinin birinci fıkrasına “Yanılıcı yayın” başlığıyla eklenen fıkra ile “Her türlü yazılı, görsel, işitsel ve dijital iletişim araçları üzerinden yapılan ve ticari reklam kapsamına girmeyen, gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen gerçeğe aykırı yayınlara” 20 bin liradan 50 bin liraya kadar para cezası getiriliyor. Tüketicide endişe, korku, güvensizlik yaratma deyimi çok genel ve tehlikeli. Yapılan eleştirel her haber, her açıklama bu kapsama sokulabilir. Yani “çiftçi para kazanamıyor, ürettiği ürünü satamıyor” diye yazılan bir haber, yazı veya dile getirilen görüş çiftçide endişe ve korku yaratıyor denilerek cezalandırılabilir.

Bu maddeye bağlı olarak RTÜK Yasası’na da “Ticari reklam kapsamına girmeyen, gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen, gerçeğe aykırı nitelikte olamaz” hükmü eklenerek, televizyon, radyo ve benzeri mecralarda da bu tür yayınların yapılmasına ceza getiriliyor.

Tüketicinin kafası karışık

Gıda konusunda tüketiciler çok endişeli. Tükettikleri ürünlerin sağlıklı olup olmadığı konusunda kafaları çok karışık. Son yıllarda medya bu konuda daha çok yayın yapıyor. Ekranlara çıkanlardan bazıları “ekmek tüketin”, bazıları “ tüketmeyin” diyor. Bazıları “genetiği değiştirilmiş (GDO) yemle beslenen endüstriyel tavukları yemeyin” diye açıklama yaparken, bazıları “genetiği değiştirilmiş yemden ete, süte, yumurtaya geçiş olmaz, gönül rahatlığıyla tüketebilirsiniz” diyor. Nişasta bazlı şeker, evde yoğurt yapımı, evde ekmek yapımı, tarım ilaçları ve daha birçok konuda farklı görüşler dile getiriliyor. Bütün bunlar tüketicinin elbette kafasını karıştırıyor. Hiç uzmanlık alanım değil ama bana bile soruyorlar “ne yiyeceğiz” diye.

Beyaz et üreticileri yani tavukçuluk işletmeleri, nişasta bazlı şeker üretenler ve satanlar, tarım ilacı satan dev firmalar, endüstriyel tarım yapan şirketler gıda konusunda tüketicilere yönelik yapılan bu yayınlardan, uyarılardan çok şikâyetçi. Bazı doktorların, “tavuğun beslenmesinde GDO’lu yem kullanılıyor, tavuklar 42 günde yetiştirilip tüketiciye sunuluyor, tarım ilaçları insanları zehirliyor, nişasta bazlı şeker kansere neden oluyor.” diye görüş bildirdiği için haklarında çok sayıda dava açıldığı biliniyor. Endüstriyel tarım firmaları, bu işi temelden önlemek için yasal düzenleme yapılması gerektiğini bir kaç yıldan beri dile getiriyorlardı. Bu tasarıdaki maddelerin bu amaçla hazırlandığı görülüyor.

Orhan Sarıbal’a göre amaç sansür uygulamak

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun Tarımdan Sorumlu Başdanışmanı ve Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal’a telefonla görüşlerini sordum. Sarıbal, getirilmek istenen düzenlemeyi “sansür” olarak nitelendirdi. Bilimin şüpheliğine dikkat çeken Sarıbal: “Mevcut yasalarımızda yalan haber, bilgi veren zaten belli yaptırımlarla cezalandırılıyor. Hukuki olarak bunun yasalarımızda karşılığı var. Ayrıca firmalar ticari itibarlarının zedelendiğini belirterek mahkemeye veriyorlar. Tarım Bakanlığı gerekli yaptırımları uyguluyor. Bu düzenleme ile yapılmak istenen gıda ve tarım konusunda konuşmayı, görüş bildirmeyi engellemektir. Bırakalım insanlar görüşlerini açıklasın. Benim de aklıma yatmayan, beğenmediğim, katılmadığım görüşler oluyor. Ama buna sansür getirilmesini doğru bulmuyorum” dedi.

İmza kampanyası başlatıldı

Torba Yasa ile getirilmek istenen düzenlemeye karşı, birçok sivil toplum örgütünün imzasıyla sosyal medya üzerinden change.org’ta “GıdadaSansüreHayır” imza kampanyası başlatıldı. Gıdaya Yönelik İfade Özgürlüğü Kısıtlanamaz başlığı ile başlatılan kampanya ile en az 5 bin imzaya ulaşılması hedefleniyor.

Özetle, yazan, konuşan, tüketici olarak hepimizi yakından ilgilendiren bir düzenleme. Bu yasa teklifi kabul edilirse, tarım ve gıda konusunda konuşan, yazı yazan, eleştirenler üzerinde hep bir baskı olacak. En kötüsü ise, "yazarsam, konuşursam başıma bir şey gelir mi?" otosansürü olacak.

PAKDEMİRLİ: GIDADA BİLGİ TAĞŞIŞÇILARI VAR

Bir süre önce Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile zoom üzerinden yaptığım röportajda bu konuyu da sormuştum. Bu günlerde çok telefon alıyorum, artık televizyonlarda konuşamayacaksınız, yazılarınızda eleştiremeyeceksiniz. Ağır cezalar geliyor, 20 bin lira ile 50 bin lira ceza kesilecek diye. Ben de diyordum ki benim maaşım bunlara yetmez. Yapacağınız yasa değişikliği ile ilgili toplumda şöyle bir kanı var, konuşan herkes cezalandırılacak. "Tüketicinin, çiftçinin moralini bozuyorsunuz" diye. Çok da subjektif bir yaklaşım. Burada tam olarak hedef ne? Gerçekten bizim konuşmamızı, yazmamızı istemiyor musunuz?

Pakdemirli'nin yanıtı aynen şöyle: "Konunun sizinle alakası yok diye düşünüyorum. Yine mi yanlış anlaşılmışız. Ali Ekber Bey tabii ki konuşacak. Şöyle bir durum var. Gıdayla ilgili herkes konuşuyor Türkiye'de. Konuşanların ekseriyesine baktığımız zaman bunların hep gizli ajandaları oluyor. Ya bir ürün üretiyorlar, ya bir ürün satıyorlar ya muayenehaneleri var. Türkiye'de de tribüne oynamak veya yalan söylemek güzel satıyor, bu anlamda. Bu alanda da bir düzenlemeye ihtiyaç var diye düşünüyorum. Tabii ki herkes çıkıp istediğini söyleyebilecek. Fikirlerle alakalı bir şey yok. Ama bu böyledir diye kesin köşelerle konuştuğunuz zaman peki arkadaş analitik olarak neden böyledir, verisi nedir, istatistiği nedir, bilimsel bir çalışması var mıdır diye de bir bilim kurulunun tavsiye kararı alabilme konusunda bir çalışması olacak. Biz bunu uzaydan getirmedik. Bütün batılı ülkelerde var. Batılılaşalım diyoruz ama ondan sonra birileri de çıkıp diyor ki ya biz konuşamayacak mıyız? Elbette konuşacağız. Ama şunları unutmayalım siz yaş itibariyle hatırlarsınız. Ayçiçekyağını bu millete doktor reçetesi yazdırdılar. Ayçiçekyağı sağlıklı bir yağdır demek istemiyorum tabii ki ama doktor reçetesi yazılacak bir yağ değildir. Veya yumurtayı bize 40 sene yedirmediler, kolesterol olur diye. Ama sonra dediler ki ya yiyebilirsiniz yumurtanın kolesterol ile alakası yok. Bu ve bunun gibi örnekler çoğaltılabilir. Burada bu alanın düzenlenmesi lazım Çünkü gıdada da bilgi taşıyıcıları var. Bilgi taşıyıcılarının de vatandaşı kandırmasının tüketicini kandırmasını doğru bulmuyorum. Gıda okuryazarlığının düşük olduğu bir memlekette ben bu konuda vatandaşın lehine çalışacak bir kurulun olmasını ciddi bir düzenleyici olmasını faydalı buluyorum. Burada gazeteciler, eğer Ali Ekber 'domates yemeyin kanser olursunuz' diye yazılar yazıyorsa. Ben rastlamadım ama Ali Ekber de o zaman zorlanacak diyelim."

Alaattin AKTAŞ

13 Ekim 2020

Cari açık var, finansman yok, döviz niye artmasın

✓ *Cari açık veriyor, ancak finansman bulamıyor ve Merkez Bankası rezervini kullanıyoruz. İlk sekiz ayda Merkez Bankası rezervinden 39 milyar dolar kullanım gerçekleşti.*

✓ *Yeni ekonomi programında bu yılın tümü için tahmin edilen cari açık ilk sekiz ayda aşıldı. Tahminin tutması, son dört ayda 2.1 milyar dolar fazla verilmesiyle mümkün.*

Kurgu muydu, bilmiyorum. Ama eğer öyleyse bu rolü üstlenen vatandaşa müthiş bir oyunculuk yeteneği var demektir. Mikrofon uzatılan ve dolardaki artış konusundaki yorumu sorulan vatandaş gayet ciddi bir şekilde şöyle diyordu:

“Amerika doların fiyatını ister 10 liraya çıkarsın, ister 20 liraya, biz almadıktan sonra o dolarlar Amerika’nın elinde kalır, mecburen fiyatını düşürür...”

Şapka çıkardım bu yoruma; müthişti, müthiş!

Dolar yorumunda adeta çağ atlamış olduk böylece.

Dolardaki artışın Türkiye ekonomisine etkisi olmayacağını söyleyenleri çok duymuştuk da “fiyatını artırdığı takdirde o dolarların Amerika’nın elinde kalacağını, satamayacağını” hiç duymamıştık doğrusu.

Ekonomide zihinsel devrim ve çağ atlamak böyle bir şey olsa gerek!

Şu Amerika yok mu, bize pahalı dolar satmaya devam ediyor! İyi de niye biz bu pahalı doları alıyoruz ki!

Neden sonuç ilişkisini kuramadık

Ekonomide neyin neden, neyin sonuç olduğuna bir türlü karar veremedik. Böyle olunca da hemen her kademede bu kavram karmaşasını yaşıyoruz.

Dövizin fiyatı niye artıyor, soru bu. Vatandaşa göre Amerika fiyat artırıyor, nokta. Ne kadar yalın, ne kadar sade bir düşünce!

Bunu söyleyen vatandaşa “Doların fiyatının artması demek, TL’nin fiyatının düşmesi demektir” diye izahata girişmenin alemi herhalde yok. Çünkü bu kişi “dövizin değerinin” aslında “TL’nin değeri” olduğunu kavrayamamış ki...

Döviz niye artıyor?

Sokağın yaklaşımından ekonominin gerçeklerine dönelim...

Merkez Bankası dün ağustos ayının ödemeler dengesi verilerini açıkladı. Ağustosta 4.6 milyar dolar cari açık vermişiz. Bu açığı bir şekilde kapatmak gerekiyor ama finansman yok ki; üstelik brüt finans hesabından 117 milyon dolar çıkış olmuş. Başvurulacak kaynak belli; Merkez Bankası. Ağustosta Merkez Bankası rezervinden 7.6 milyar dolar kullanım gerçekleşmiş.

Merkez Bankası rezervinden kullanım, ilk sekiz ayda 39 milyar doları bulmuş.

Son dört ay cari fazla vereceğiz!

Biz söylemiyoruz; yeni ekonomi programına göre böyle olması gerekiyor.

İki hafta önce açıklanan 2021-2023 dönemi yeni ekonomi programına göre bu yılın tümünde beklenen cari açık 24.4 milyar dolar. Sekiz ayda 26.5 milyar dolar açık verdiğimiz göre, YEP’teki tahminde kalabilmek için son dört ayda 2.1 milyar dolar cari fazla elde etmemiz gerekiyor.

Olur mu, nereden bilelim!

Merkez Bankası sekiz ayda 39 milyar dolar rezerv kaybetti (Milyon dolar)

	Ağustos		Ocak-Ağustos		Yıllıklandırılmış	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
A-Cari işlemler hesabı	-4.631	3.314	-26.465	5.299	-23.203	13.784
a-Dış ticaret dengesi	-5.347	-1.399	-25.599	-10.649	-31.597	-10.513
b- Diğer	716	4.713	-866	15.948	8.394	24.297
B-Sermaye hesabı	-9	9	-27	44	-37	44
C-Finans hesabı (net) (a+b)	-7.485	1.908	-34.512	3.780	-36.711	8.388
a-Finans hesabı (brüt)(*)	117	1.654	4.491	-440	188	1.135
Doğrudan yatırımlar	-374	-661	-2.694	-4.528	-4.296	-9.099
Portföy yatırımları	1.973	1.337	14.346	-347	15.953	57
Diğer yatırımlar	-1.482	978	-7.161	4.435	-11.469	10.177
b-Rezerv varlıklar(**)	-7.602	254	-39.003	4.220	-36.899	7.253
D-Net hata ve noksan	-2.845	-1.415	-8.020	-1.563	-13.471	-5.440

(*) Döviz girişi yükümlülük artışı anlamına geldiği için negatif, çıkış ise yükümlülük azalışını gösterdiği için pozitif işaret alıyor. (**) Eksisi, rezervden kullanımı, artı rezerve eklemeye yapıldığını gösteriyor.

İşsizlikte harikalar yaratıyoruz!

Eğer TÜİK'in işgücü istatistiklerine bakarsanız pandemi sürecinin Türkiye'ye yaradığını ve işsizlik sorununun hafiflediğini pekala söyleyebilirsiniz. Öyle ki, ekonominin yüzde 9.9 daraldığı ikinci çeyrekte bile işsizlik öyle tırmanıp gitmedi, hatta tam tersine nisan ayında geçen yılın altında kaldı.

Tekrar tekrar detayına inmenin gereği yok. Özet olarak şunları söylemekle yetinelim:

- TÜİK'in işgücü istatistiklerini oluşturmada kullandığı yöntem gerçek durumu yansıtmaktan çok uzak.
- Pandemi yüzünden aslında işsiz olan ama işsiz sayılmayan milyonlarca kişi var; onlar mevcut yönteme göre kapsanmadığı için işsizlik gerçek düzeyinde görünmüyor.
- Geçen yılın son aylarından beri işgücüne katılanların sayısı düşüyor. Ekonomide böylesine sıkıntı yaşanan bir dönemde insanlar işgücüne katılır, yani çalışmak mı ister, yoksa işgücü piyasasından çıkmayı mı tercih eder?

Pandemi işsizliği işte böyle aşağı çekti! (%)

	2020	2019
Ocak	13,8	14,7
Şubat	13,6	14,7
Mart	13,2	14,1
Nisan	12,8	13,0
Mayıs	12,9	12,8
Haziran	13,4	13,0
Temmuz	13,4	13,9
Ağustos		14,0
Eylül		13,8
Ekim		13,4
Kasım		13,3
Aralık		13,7

Abdulkadir Selvi

Muhalefetin cumhurbaşkanı adayı kim olacak?

13 Ekim 2020

Siyaseti iki dinamik belirliyor:

1- 2023'te yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi.

2- İttifak sistemi.

3- Önümüzdeki dönemde Cumhurbaşkanlığı adaylığı ve ittifaklar üzerinden siyaset kıran kırana bir mücadeleye sahne olacak. 'Cumhur ittifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı şimdiden belli olduğu için, bu süreç daha çok 'millet ittifakı'nı zorlayacak.

AKŞENER Mİ, GÜL MÜ, İMAMOĞLU MU?

Millet ittifakının yerel seçimlerde sağladığı başarı, Cumhurbaşkanlığı seçimlerine yönelik umutlarının artmasına neden oldu.

Geçen seçimde **Abdullah Gül**'ü ortak aday yapmak isteyen **Kılıçdaroğlu**'nun bu projesinden vazgeçmediği anlaşıldı. **Kılıçdaroğlu**, **Abdullah Gül**'ün adaylığı sorulduğunda “**Yok**” demedi, tam aksine, “**Gül'den neden bu kadar korkuyorlar**” sözleriyle **Gül**'den vazgeçmediğini ortaya koydu.

Ancak tek gelişme bu değildi. Hatta daha ileri adımlar atıldı. **Kılıçdaroğlu**'nun cumhurbaşkanı adaylığını ittifak ortaklarıyla birlikte belirleyecekleri açıklaması, MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**'nin “**Evine dön**” çağrısı ve buna **Erdoğan**'ın destek vermesiyle **Akşener**'in siyasi pozisyonu güçlenmiş oldu.

Ancak **Akşener**, bu kozu değerlendirmek yerine millet ittifakına güvence vermeyi tercih etti. “**Başına silah dayasalar mümkün değil**” dedi.

AKŞENER O ÇIKIŞI NEDEN YAPTI?

Peki **Akşener** önüne kadar gelen bu fırsatı elinin tersiyle neden itti? **Akşener**'e yakın kaynaklar bunu, “**Cumhur ittifakının cumhurbaşkanı adayı belli. O da Erdoğan. Ama millet ittifakının cumhurbaşkanı adayı belli değil. Cumhur ittifakına geçtiğimiz takdirde cumhurbaşkanı adaylığı iddiamızdan vazgeçmemiz gerekir**” diye izah ettiler.

İMAMOĞLU VE YAVAŞ FAKTÖRÜ GÜL'Ü ETKİLEDİ

Kılıçdaroğlu'na rağmen **Abdullah Gül**'e karşı tavırlarını koruyan CHP'liler ise masaya **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** kartını sürdüler.

DEMİRTAŞ-AKŞENER PASLAŞMASI

Takvimler 7 Eylül'ü gösterirken, başka bir gelişme yaşandı.

HDP Eş Genel Başkanı **Selahattin Demirtaş**, “**Ben dışarıda olsaydım bir sabah Başak ile beraber Meral Hanım'ın kapısını çalar ve 'Kahvaltıya geldik' derdim**” çıkışını yaptı. **Akşener** aynı gün, “**Güneydoğu'da şöyle bir gelenek var: Kan davalınız bile olsa kapınızı çaldığı zaman içeri alırsınız. Evin en yaşlısı tarafından karşılanır. Kapıdan çıkıp gittikten sonra davanız devam eder**” diyerek kapıyı açık tuttu.

İKİNCİ KOBANİ DALGASI

Meral Akşener, 20 Eylül'de yapılan kurultayda, “**İYİ Parti'yi, iki yumruk arasına sıkıştırılan, bu vatanın has evladı Kürtler kurdu, Zazalar kurdu**” diyerek kapıyı biraz daha araladı. Böylece **Akşener**'i, HDP tabanına yakınlaştıracak süreç başlamış oldu.

Demirtaş ile **Akşener** arasında Cumhurbaşkanlığı seçimi için kahvaltı masası kurulmaya hazırlanırken, beklenmedik bir gelişme yaşandı. HDP'ye yönelik, merkezinde **Demirtaş**'ın yer aldığı ikinci Kobani operasyonu dalgası başladı.

ÜÇ İSİM

Bu gelişme **Abdullah Gül**'den sonra **Selahattin Demirtaş**'ın pozisyonunu geriletti. **Meral Akşener**'in pozisyonunu daha güçlü hale getirdi. Tabii **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** faktörünü göz ardı etmeden. 2018 seçimlerinde cumhurbaşkanı adayı olan **Akşener**'in, “**Cumhurbaşkanı olacağım diye Türkiye'nin önünü tıkamam**” sözünü yeni sürecin önemli kilometre taşlarından biri olarak okumak gerek. **Akşener**, kendisi aday olmazsa **Abdullah**

Gül'e karşı Ekrem İmamoğlu ya da Mansur Yavaş'ın adaylığını destekleyeceğini ima etmiş oldu.

BABACAN DİYENLER VAR

Abdullah Gül ismi üzerine yoğunlaştığım bir sırada önemli bir siyasetçiden, “**Bence Gül değil, asıl adayları Ali Babacan**” uyarısı geldi. Aynı siyasetçi **Kılıçdaroğlu-Babacan** görüşmesinden sonra tekrar aradı, iki lider arasındaki diyaloga dikkat çekip **Babacan** tezinin güçlendiğini savundu.

2023'E YENİ SEÇİM BARAJI

AK Parti ile **MHP** arasındaki seçim barajı başta olmak üzere Siyasi Partiler Yasası ve seçim sistemi üzerindeki çalışmalar belli bir aşamaya geldi. Şu ana kadar iki parti ayrı ayrı çalıştı. **Erdoğan** ve **Bahçeli**'ye sunum yapıldıktan sonra iki parti ortak bir çalışma içine girecek.

SEÇİM BARAJI NE OLACAK?

AK Parti'de genel başkan yardımcısı **Hayati Yazıcı**'nın başkanlığında yapılan çalışmada seçim barajının yüzde 7, yüzde 5, yüzde 3'e çekildiği ya da baraj tamamen kaldırıldığı takdirde ne olacağına dair bir simülasyon yapılmış. Ayrıca dar bölge ve daraltılmış bölge seçim sistemleri üzerinde de çalışılmış. Ancak **MHP**'nin dar bölgeye olumsuz bakabileceği düşüncesiyle daraltılmış bölge üzerinde yoğunlaşmış.

Bir de bunlardan ayrı bir üçüncü çalışma daha var. O da küçük partileri ittifak yapmak zorunda bırakmamak için yüzde 1 alan partilerin dahi Meclis'te temsil edileceği bir sistemle ilgili.

ENİS BERBEROĞLU KONUSUNDA NE BEKLENİYOR?

aNAYASA Mahkemesi'nin **Enis Berberoğlu** hakkındaki gerekçeli kararında, 24 Haziran 2018 seçimlerinde yeniden milletvekili seçilmesi nedeniyle dokunulmazlık kazandığı savunuluyor.

Enis Berberoğlu hakkındaki düğümü büyük ölçüde Yargıtay ile Meclis birlikte çözecek.

Dört ihtimal üzerinde duruluyor.

1- İstanbul 14. Ağır Ceza, yeniden yargılama yapıp bir hüküm tesis edebilir ya da “**Anayasa Mahkemesi'nin kararı gereğince milletvekili dokunulmazlığı**

var” deyip, yargılamayı durdurup **Berberoğlu**’nun dokunulmazlığının kaldırılması için Meclis’e başvurabilir.

2- İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi yargılamayı yapıp hüküm tesis ettiği takdirde iş Yargıtay’a gelir, bu kez Yargıtay’ın ne yapacağı önem kazanmış olur.

3- Yargıtay, Anayasa Mahkemesi’nin ihlal kararına uymayabilir. Yeniden yargılamayı kabul edip **Enis Berberoğlu**’nun dokunulmazlığı olmadığı için yargılamaya devam edebilir.

4- Yargıtay, “**Anayasa Mahkemesi haklı, milletvekili dokunulmazlığını yeniden kazandığı için yargılama yapılamaz**” der. **Enis Berberoğlu**’nun dokunulmazlığının kaldırılması için Meclis’e başvurabilir.

Bu durumda gözler Meclis’e çevrilir. Otomatik olarak dokunulmazlığı kabul edildiği için Meclis, **Berberoğlu**’nun milletvekilliğini iade edip dokunulmazlığının kaldırılması için Yargıtay’ın başvurusunu karma komisyonu sevk eder.

İş yok, iş bulma umudu hiç yok...

Esfender KORKMAZ

13 Ekim 2020

Açıklanan işsizlik oranına göre; geçen sene Temmuz ayında 4 milyon 596 bin kişi olan işsiz sayısı bu yıl 4 milyon 227 bine geriledi. (yüzde 13,9'dan yüzde 13,4'e düştü.)

Ancak bir sakatlık var... TÜİK'in açıkladığı iş aramayıp ta iş bulsa çalışmaya başlayacak olanların sayısı yüzde 78 oranında arttı. 2019 da 2 milyon 354 bin kişi iken bu sene 4 milyon 201'e yükseldi. Bunların bir kısmı iş bulma umudunu kaybetmiş olanlardır.

Bu durumda Temmuz ayında fiilen ve gerçek işsiz sayısı 8 milyon 482 bindir ve işgücünü de düzelterek oranlarsak fiili işsizlik oranı yüzde 23,6'dır. Geçen sene bu oran 19,6 idi.

Eğer bir istihdam politikası düşüneceksek, 8 milyon 482 bin kişiye iş bulmayı hedef olarak almamız gerekir.

Öte yandan çevremize ve ailemize bakarsak zaten dört kişiden birinin işsiz olduğunu da görürüz. Pandemide GSYH daraldı fakat işçi çıkarma yasağı olmasaydı , işsiz sayısı daha fazla olurdu.

TEMmuz AYI İŞSİZLİK ORANLARI

TÜİK AÇIKLANAN	2019	2020
İşsiz Sayısı (bin)	4596	4227
İşsizlik Oranı (Yüzde)	13,9	13,4
İşgücü (Bin)	33 113	31 491
İş aramayıp çalışmaya hazır Olanlar (Bin)	2354	4201
İşgücüne katılma oranı (Yüzde)	53,8	50,3

FİİLİ İŞSİZLİK ORANI

Fiili İşgücü (Bin)	35 457	35 692
Fiili İşsiz Sayısı	6 954	8 482
Fiili İşsizlik Oranı (yüzde)	19,6	23,6

Öte yandan geçen sene yüzde 53,8 olan istihdam oranı da bu sene 43,5'e geriledi. İstihdam oranı önemlidir? Zira bu oran ülkedeki mevcut iş gücünün ekonomik faaliyetler içerisinde sürekli biçimde çalıştırılmasını gösterir. Bu oranın yüksek olması, insan gücü kaynaklarının etkin kullanılmış olduğunu ve daha yüksek katma değer elde edildiğini gösterir. Bu oranın düşük olması yoksulluk kısır döngüsü yaratır.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından 2019 yılı üçüncü çeyrek rakamları dikkate alınarak hazırlanan bir rapor, en yüksek istihdam oranının İzlanda'da, en düşük istihdam oranının Türkiye'de olduğunu belirtiyor.

İş bulma umudumuz da yok... Çünkü siyasi iktidar işsizliğin çözümünü bazı teşvikler, esnek çalışma koşulları ve sertifika programları ile sınırlı görüyor.

İşsizlikte en önemli iki sorun yatırımların daralması ve ithalata bağımlı üretim yapısıdır. Üretimde kullandığımız ithal girdi payını ortalama yüzde 10 seviyesine indirmemiz gerekir. Bunun için ithal ettiğimiz hammadde ve ara mallarını içeride üretmemiz gerekir. Elbetteki her durumda içeride yatırım ortamı ve güven ortamı sağlamak şarttır. Ayrıca, ithal girdi sektöründe bir geçiş dönemi içinde, devlette yine geçici olarak piyasaya girmeli ve ithal ikamesi uygulanmalı, bu kapsama giren yatırımlara daha yüksek teşvik verilmelidir.

Büyüme, istihdam ve gelir dağılımı ekonominin üç ayağıdır. Bu çerçevede, işsizlik oranı, ekonomik sorunların tek rakamlı blançosudur. Ekonomik sorunlar, ekonomide daralma, işsizlik ve gelir dağılımında bozulma olarak ortaya çıkar. Bu sorunların çözülmesi için tek başına istihdam politikası yeterli değildir. Önce hukuki ve demokratik altyapıyı yeniden oluşturarak güven ortamı yaratmak zorundayız. Aynı zamanda bir planlama yaparak; para, faiz, kur, maliye, istihdam, dış ticaret politikalarını koordineli olarak planlamamız gerekir. Bu günkü siyasi tabloya ve ekonomi yönetiminin tutumuna bakarsak böyle bir niyet göremiyoruz. **O zamanda iş bulma umudumuz da kalmıyor.**

İbrahim Kahveci

Yoksulluk ve fakirliği istemek

Türkiye'nin ekonomik ortamı 'an' itibari ile nasıldır? Eminim birçok kişi buna olumsuz cevap verecektir. Eğer Serdar Ortaç gibi kamu bankasından kredi kullanıp, ödemeyince rahatsız da edilmiyorsanız çok daha güzel bakabilirsiniz. Ama mesele stok durum değil.

Meselemiz beklentiler.

Bugün acılar çekebiliriz ama yarınımız iyi olacaksa...

İşte asıl mesele budur; yani beklentiler.

Şu anki sabit verilerle tabloya bakarsanız ülkeyi yöneten kadroların tamamını tasfiye edersiniz. Hatta şöyle izah edeyim: 2001 krizinde şu anda yaşanan derin sıkıntıların daha sınırlı bölümünde bile hem iktidarı hem de muhalefeti sandıkta baraj altına itmişti seçmen.

Bugün çok daha sert işsizlik ve yoksulluk olmasına rağmen bu refleksi hiçbir şekilde göstermeyen bir Vatandaş profili var karşımızda.

Neden?

Dün TÜİK Temmuz 2020 işgücü verilerini açıkladı. Hatırlarsanız o aylarda normalleşmeye dönmüş ve adeta helikopterden dağıtırcasına para saçmıştık.

Kredi faizlerinin bile tek haneye düştüğü bir aydan bahsediyoruz.

Bakın ne oldu?

Temmuz ayında perakende tüketim yüzde 9,7 artış gösterdi. Tüketimde yaşanan bu artışa karşılık sanayi üretimi maalesef ayak uyduramadı ve yüzde 0,9 daralma yaşadı.

Üretimsiz tüketim...

Bu tablonun faturasını ödemeler dengesinde gördük. Temmuz ayında 1 milyar 943 milyon dolar olan cari işlemler açığı ağustos ayında 4 milyar 631 milyon dolara

yükseldi. Yılın ilk 8 ayında toplam cari işlemler açığı 26 milyar 465 milyon dolara ulaştı.

Ama asıl sorun rezervlerde. Hem üretim yapamıyoruz ve tüketiyoruz Hem de güvensiz ve kötü yönetimle ülkeden döviz kaçışını engelleyemiyoruz.

Yılın sadece ilk sekiz ayında ülkeden çıkan net döviz tutarı 39 milyar dolara ulaştı.

Kısaca karşılıksız tüketimin faturasını döviz kaybı ile ödüyoruz.

İyi taraf şu: Önümüzdeki aylarda cari açık ve döviz kaybı azalacak

Kötü taraf şu: Yazın yaşadığımız balayının uzatmalarını oynuyoruz ama o da bitecek.

Yeniden durgunluk ve bunalım ekonomisine dönüyoruz.

Merkez Bankası faiz üzerinden izah edeyim: Tabelada faizin 8,25 olması ve şimdi de 10,25'e çıkartılması çok önemli değil. Merkez piyasaya verdiği paranın faizini 7,34'ten 11,64'e çıkarttı bile.

Tüketim imkanları giderek daha da kısıllacağı artık aşıkâr.

Aslında ülke ekonomisinde de durum budur.

Bugün bazı saman alevi parlamaları olsa da genelde bunalım ve kriz içinde yaşıyoruz. Bu işin de mevcut yönetimle hiçbir zaman temelde düzelmeyeceği nerede ise kesindir.

Kesindir çünkü, ülke yönetimi müthiş bir savurganlık içindedir ve ele geçen her parayı verimsiz şekilde kullanmaktadır. Bu anlayış sürdüğü sürece kimse gelecekte umut beklemesin.

Ama umut bekleme noktasına bakıyoruz ki orada durum farklı.

Eğitim seviyesi ne kadar yükseliyorsa umut düzeyi o kadar düşüyor. Yine eğitim seviyesi ne kadar düşüyorsa işte orada da umut düzeyi yükseliyor.

Bu ne anlama geliyor?

Topluma sürekli umut pompalanıyor ama hiçbirini gerçekleştiriyor. "Hele siz bu kardeşinize yetki verin, bakalım dolar da faiz de ne olacak" diyoruz ama sonuç kocaman bir sıfır.

Geriye kala kala bir tek algı kalıyor.

Gerçeğe hükmünü kaybettirip algıya oynamak. Yani gerçeği saf dışı bırakıp tavada bir şey olmasa bile havadaki kuşları vaat etmek.

13.10.2020

Ama havadaki kuşlar özgürdür ve göç etmektedir.

Topluma da daha çok işsizlik, daha çok fakirlik ve daha çok yoksulluk kalmaktadır.

Bütün mesele şudur: Bu kadar acı gerçeğe karşı toplum hala nasıl bu algıyla geçinebiliyor? Nasıl hala algı ile yola devam edebiliyor?

Müminler daha ne kadar fakir kalacak?

13 Ekim 2020, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Bazı ülkelerin gerçek niyetlerini anlamadan tam dost olunmaz

İlişkide olduğumuz ülkelerin, [Türkiye](#)'den ne tür beklentiler içinde olduklarını anlamak çok kolay değildir. Bu beklentileri doğru biçimde değerlendirebildiğimiz ölçüde, dış siyasetimiz daha sağlıklı gelişir.

Rusya'nın beklentisi

Çok somut bir örnek var bugünlerde... Azerbaycan'la Ermenistan arasındaki sıcak anlaşmazlıkta, Rusya'nın rolü ve beklentisi acaba nedir? Bu anlaşmazlıkta Türkiye de bir taraf olarak Azerbaycan'ın yanında yer aldığı için, Rusya'nın gerçek beklentisini anlamak çok önemlidir.

Gerçek niyeti

İlk bakışta Rusya, Azerbaycan'ı adeta haklı görüyor ve bu arada bir eski patron olarak ateşkes konusunda aktif rol de alıyor. Eğer Rusya [Dağlık Karabağ](#)'ın Azerbaycan'a ait olduğunu gerçekten düşünüyorsa ve niyeti gerçekten işgal altındaki bu toprağın Azerbaycan'a ait olduğuna inanıyorsa bizim açımızdan da bir sorun yoktur

Güney Kafkasya

Ancak Rusya Ermenistan'ı kendisine mecbur kılmak için bir siyaset izliyorsa ve asıl beklentisi Ermenistan'daki Rus askeri varlığını artırıp, bölgede yine patron olmayı amaçlıyorsa, durum Türkiye açısından da dikkatle değerlendirilmelidir.

Neticede [Güney Kafkasya](#)'daki yeni bir yapılanma söz konusu olabilir ve bu Türkiye'yi de ilgilendirir.

Müflis Yunanistan

Bunun gibi acaba Yunanistan'ın bizi sinirlendiren davranışlarının arkasındaki gerçek

niyet nedir? Ekonomik açıdan iflas etmiş, bağımsızlığını Alman sermayesine ipoteklemiş bir Yunanistan'ın Türkiye ile savaşmayı göze alması mümkün değildir. Ege adalarının karasularını 12 mile çıkartmak ya da bu adaları silahlandırmak doğrudan savaş nedeni olabilir. Acaba Yunanistan'ın davranışlarının gerçek nedeni ne olabilir? Miçotakis Macron'a güvenerek mi Yunanistan'ı bu tür bir anlaşmazlığa sürüklüyor?

Nedenler...

Bunun gibi derin Amerika acaba neden [PKK/PYD](#) terörizmini destekliyor? Macron Fransa'sı acaba yeniden sömürge imparatorluğu mu kurmak istediği için, Libya'da da Türkiye ile karşı cephede? Görüyorsunuz ki cevap arayan çok soru var.